

Livet i Hedvig Eleonora del 7

I höst fortsätter föreläsningsserien om livet i vår församling under gångna dagar.

Med många bilder berättar stadshistorikern Johan Haage om hus, människor, skolor, företag och mycket annat.

De olika avsnitten är i princip fristående, så det går bra att ansluta till kursen nu i höst.

Höstens kurs innehåller följande avsnitt.



Försäkringsbolaget Allmänna Brand, Birger Jarlsgatan 6. Revs 1960.

Skådespelare och kulturpersonligheter

Närheten till teatrarna fick flera kända skådespelare och artister att bosätta sig i församlingen som Gerda Lundequist, Ulf-Peder Olrog, Thor Modéen och Ulla Billquist.

Den avslutande delen om Teatrar och nöjesliv i Hedvig Eleonora, som påbörjades under våren.

Stora och små arbetsplatser

Östermalm har sedan gamla tider präglats av militära anläggningar som Artillerigården vid Riddargatan. På Kronobageriet bakades det bröd till slutet av 1950-talet. Vid Nybrogatan låg Apotekarnes mineralvattenfabrik och Lazarolfabriken. Hovstallet vid Väpnargatan stod klart 1893. Carl Larssons Slakteri hade butik och charkuterifabrik vid Brahegatan. Kvarteren runt Nybroplan kontoriserades ganska tidigt och här fanns många försäkringsbolag.

Kyrkor, samfund och sociala inrättningar

Metodistkyrkan i Sverige har gamla anor och den tidigare Trefaldighetskyrkan vid Majorsgatan invigdes 1894. Frälsningsarméns tempel ligger vid Östermalmsgatan, och vid Östermalmstorg hölls arméns första möte i Sverige. Det lilla Edelweisskapellet inne på en gård vid Grev Turegatan har en märklig historia. Som folkskollärarynna i Hedvig Eleonora blev Agnes Lagerstedt varse hur det såg ut bakom fasaderna på ”det fina Östermalm”. På hennes initiativ grundades AB Stockholms Arbetarehem, som byggde sina första hus i kvarteret Storken.

Tid: Onsdagarna 28 september, 12 och 26 oktober, samt 9 och 23 november kl 9.30–ca 11.45

Plats: Församlingshuset, Jungfrugatan 2, BV.

Pris: 500 kr för hela serien

Upplysningar och anmälan: johan.haage@gmail.com eller 070-247 53 68

Livet i Engelbrekt

Höstens föreläsningsserie om grannförsamlingen Engelbrekt innehåller följande avsnitt. De olika avsnitten är i princip fristående, så det går bra att ansluta till kursen nu i höst.



Bild: Karlavägen/Sturegatan 1964

I skola och kateder

Engelbrekts folkskola invigdes 1902 som Hedvig Eleonora norra eller nya folkskola – ett väldigt skolpalats för 2 400 elever. I Engelbrekt fanns också flera nu försvunna skolor som Borgarskolan vid Kungstensgatan. *(Slutet på avsnittet som påbörjades under våren.)*

På västra Östermalm i gamla tider

Innan delningen 1906 var Hedvig Eleonora Stockholms till ytan största församling. Den västra delen var ända in på 1900-talet en fattig utkant, och än i dag är det bara en mindre del av Engelbrekt som utgörs av stenstad. Den äldsta bebyggelsen fanns mellan Humlegården och den försvunna Träsksjön. På 1870-talet började förändringarna på allvar. Sturegatan drogs fram och kantades av påkostade hus med stora våningar, och samtidigt uppfördes den exklusiva Villastaden norr om Humlegården. Engelbrekts församling bildades 1906, och den ståtliga kyrkan invigdes åtta år senare.

Villor och hyrespalats i Engelbrekt

Engelbrekt är en jämförelsevis ung församling, och av den äldsta bebyggelsen finns i dag inget kvar. Vid Valhallavägen, Engelbrektsgatan och Floragatan finns dock välbevarade miljöer från 1880-talet med påkostade hus. Lärkstaden och Eriksbergsområdet är intressanta och tids-typiska områden från 1910- och 20-talen. Även Engelbrekt drabbades av rivningar och okänsligt infogade nybyggen som det f d Arkitekthuset och den tidigare tjeckiska ambassaden vid Floragatan.

Kanske hinner vi också börja på

Gamla butiker

Den anrika östermalmsbutiken Arvid Nordquist låg på två adresser i Engelbrekt under större delen av sin nästan 100-åriga tillvaro. Älgen och Elefanten var församlingens båda apotek. Rönnells antikvariat har haft samma adress under sina drygt 80 år. Hedengrens bokhandel låg vid Stureplan i mer än 100 år, men har nu tvingats flytta. Sandbergs bokhandel i närheten lades ner på 1970-talet. Systrarna Hultgrens handarbetsaffär stängde 2005 efter 108 år.

Tid: Onsdagarna 5 och 19 oktober, 16 och 30 november samt 7 december kl 9.30–ca 11.45

Plats: Församlingshuset, Jungfrugatan 2, BV.

Pris: 500 kr för hela serien

Upplysningar och anmälan: johan.haage@gmail.com eller 070-247 53 68